

жанрів дозволяє визначити напрями і характер трансформацій традиційної музики на сучасному етапі.

Література:

1. Бинцян Лю. Музыкально-исторические параллели развития искусств Китая и Европы: моногр. [по истории муз. культуры для муз. акад. / ун-тов и вузов искусства]. Одесса, Астропринт, 2014. 439 с.
2. Черемський К. Традиційне співоцтво: українські співці-музиканти в контексті світової культури. Харків: Атос, 2008. 248 с.
3. Lee, Yuan-Yuan and Shen, Sinyan. *Chinese Musical Instruments (Chinese Music Monograph Series)*. Chicago: Chinese Music Society of North America Press, 1999. 208 s.

УДК 78.036:78.071.1(477):780.647.2

Роман ДИДИК
(Дрогобич, Україна)

ДЕЯКІ АСПЕКТИ РОТАЦІЇ БАЯННОЇ МУЗИКИ ВОЛОДИМИРА ЗУБИЦЬКОГО У КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРІ ХХІ СТОЛІТТІ

У світовому мистецькому просторі, композитори-баяністи отримали визнання ще у другій половині ХХ ст. Якщо звернутися до участі наших виконавців у міжнародних конкурсах, то можна простежити поєднання виконавських традицій із композиторською творчістю. Таким прикладом є постать **Володимира Зубицького**. Саме Зубицький, здобувши перемогу (1 місце) на ХХVІІІ міжнародному конкурсі акордеоністів та баяністів «Кубок світу» у 1975 році, котрий проводився у Фінляндії, *вперше* виконав авторський твір «Карпатська сюїта» [2]. Із історичних джерел відомо, у даний період виконувати власні твори не відомого композитора було не можливо, тому на конкурс він підписав під авторством М. Скорика, і тільки після перемоги він зізнався що це саме його твір. Із даного періоду бере свій початок становлення його як композитора, а відтак – автора-виконавця.

Таку позицію митець тримає і у реаліях сьогодення. Його потужна концертна діяльність у країнах Європи (Італія, Іспанія, Бельгія, Болгарія, Німеччина, Австрія, Чехія, Польща, Литва, Латвія та ін.), Казахстані та Україні, увінчана виконанням авторської музики сольо й у дуєті з дружиною Наталею (фортепіано). Виконання концерту для баяна х камерним оркестро «*Omaggio ad Astor Piazzolla*» та «*Россініана*» – затребувані мистецькою спільнотою України та світу, часто звучать у виконанні автора, постають обов'язковими творами на конкурсах «*Cita di Lanciano*» (Ланчіано, Італія), «*Кубок Кривбасу*» (Кривий Ріг, 2001, 2003), «*Perpetuum mobile*» (Дрогобич, 2017). Зокрема, у Дрогобичі, автор двічі виконував «*Omaggio ad Astor Piazzolla*»: 2011 – у супроводі оркестру народних інструментів імені В. Воеводіна Донецької музичної академії імені С. Прокоф'єва; 2017 – у супроводі камерного оркестру Дрогобицького музичного ахового коледжу імені В. Барвінського. Сольні твори «*Partita concertante № 1*», Соната № 2 «*Слов'янська*», «*Болгарський зошит*», «*Я люблю тебе Пезаро*» та ін., митець демонстрував на фестивалях акордеонної музики у Лондріні (Бразилія, 2005), Вільнюсі (Литва, 2011, 2012), Казахстані та країнах Євросоюзу.

Твори «*Українська сюїта № 3*», сюїта «*Імпресії*», Соната № 2 «*Слов'янська*», «*Omaggio ad Astor Piazzolla*» (для тріо, соло, з оркестром), «*Токата*» ми зустрічаємо у програмах конкурсантів «*International accordion competition*» (Вільнюс, Литва, 2011) [3], імені Валерія Худукіна та міжнародному фестивалі акордеонної музики (Даугавпілс, Латвія, 2013, 2019) [7; 8], «*Kaunas Sonorum*» (Каунас, Литва, 2015, 2017) [4; 5], «*Harmonia zdrowia i muzyki*» (Солец-Здрой, Польща, 2015) [6]. Виконавці демонструють інтерпретації творів, взявши за основу оригінал виконання автором, як приклад для наслідування. Тим самим, проявивши індивідуальний підхід, вносять новизну у саме трактування музичної тканини. Це проявляється і у ментальності, адже в основу вищезгаданих творів покладена фольклорна складова українського мелосу, і це не просто зрозуміти і передати виконавцям з Польщі, Литви, Латвії, Білорусії, Росії та інших країн на окреслених виконавських змаганнях.

Діяльність Зубицького охоплює і напрямок організації та промоції виконавців-переможців міжнародних конкурсів, зокрема – «Премії міста Ланчіано» (Італія). Саме такому діянню, присвячений Всеукраїнський тур із міжнародною участю Зубицького навчальними інституціями України у 2011. Лютий-березень, понад 30 концертів із виконавцями різного віку дарували мистецтво гри у сольному та колективному музикуванні на чолі з Маестро. Музиканти концертували у Дрогобичі, Львові, Ужгороді, Жашкові, Житомирі, Запоріжжі, Рівному Києві, Дніпрі, Івано-Франківську та інших містах, переповнені зали, свідчили про необхідність проведення таких спонтанних форумів. Адже, тут поряд із митцем, брали участь учні-початківці, студенти, аматорські та професійні колективи, знані мастити і просто музиканти-аматори на всіх типах та різновидах баяна, акордеона, гармоніки [1].

Таким чином, баянна музика Володимира Зубицького – спектр вираження власної ідентичності у соціокультурному аспекті сьогодення крізь призму композиторського письма та авторське прочитання музичного тексту у авангарді оригінальності та масштабності використання можливості інструменту.

Література:

1. Душний А., Шафета В. Всеукраїнський тур маестро Володимира Зубицького та його проєкція на пропаганду баянно-акордеонного мистецтва. *IV Всеукраїнська «Музична освіта України: проблеми теорії, методики, практики» та IV міжнародна «Народно-інструментальне мистецтво на зламі ХХ – ХХІ століть» науково-практичні конференції (ДДПУ ім. І. Франка, 30.04. – 02.05.2011)*: зб. мат. та тез / [ред.-упор. А. Душний, Б. Пиц]. Дрогобич: Півсвіт, 2011. С. 209–214.
2. Семешко А. Баянно-акордеонне мистецтво України на зламі ХХ – ХХІ століть: довідник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. 244 с.
3. International accordion competition (Vilnius, Lithuania, April 5-9, 2011). Vilnius, 2011. 74 s.
4. III International competition of young musicians «Kaunas Sonorum». Kaunas, 2015. 44 s.

5. IV International competition of young musicians «Kaunas Sonorium». Kaunas, 2017. 280 s.
6. VII Ogólnopolski Festiwal Muzyki Akordeonowej «Harmonia zdrowia i muzyki» (Solec-Zdroj, 12-14 czerwca 2015). Solec-Zdroj, 2015. 24 s.
7. XIII Starptautiskais akordeona muzikas festivals «Daugavpils – 2013», VIII Valerija Hodukina Jauno akordeonastu konkurss «Daugavpils – 2013» (Daugavpil, Oktobri 24-26, 2013). Daugavpil, 2013. 16 s.
8. XIV Starptautiskais akordeona muzikas festivals «Daugavpils – 2019», XI Valerija Hodukina Jauno akordeonastu konkurss «Daugavpils – 2019» (Daugavpil, Oktobri 24-26, 2019). Daugavpil, 2019. 8 s.

УДК 785.11:781.22

Оксана ЗАЄЦЬ
(Київ, Україна),
Андрій ДУШНИЙ
(Дрогобич, Україна)

ТЕМБР ЯК КЛЮЧОВИЙ КОМПОНЕНТ У ФОРМУВАННІ ЗВУЧАННЯ ОРКЕСТРУ

Диригентська діяльність пов'язана з масштабним, різнобарвним інструментом, назва якому «оркестр», і тому, перш за все, передбачається високо розвинений тембральний слух. Через виразність колориту оркестрової звучності, що надихає виконавця, розкривається зміст твору, його драматургія. Тому, тембр тут вельми важливий засіб музичної виразності, що підтверджується рядом факторів з оркестрової практики.

За допомогою тембру можна виділити особливості окремих елементів твору, – мелодії, баса, акорду, відмежування фрази або частини, послаблення або підсилення контрастів тощо. Відтак, тембральний слух диригента має бути настільки розвинутим, щоб відрізнити не тільки відтінки фарб окремих інструментів оркестру, а і його груп.